

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2012 сыл
Тохсунньу
18 күнэ
Сэрэдэ № 5
(10597)

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

○ Нам улуунун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

БЭҔЭҔЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

ОГПН иһэр-аһыыр ыаллары салгы бэрэбиэркэлиир.

ОДКХ улуус бас билиитигэр бэриллэн «Намкоммунтеплог-нерго» акционернай общество диэн ааттаммыт. Саҥа тэрлэтэҕэ 545 үлэһит көһөрүллүбүт, штаты сарбыһы тахсыбатах, 5 киһи пенсияга тахсан үлэлэриттэн уурайбыттар. «Коммунтеплог-быт» тэрлэтэ саҥа тэриллибит тэрлэтэҕэ кирибит. «Коммунтеплог-быт» салайааччыта Е.И. Николаева иһитиннэрбитинэн 2011 сылга 255 мөл. 345 тыһ. солк. суумалаах коммунальнай өгө оҥоһуллубут, ол иһигэр 202 мөл. солк. тахса олохтоох бюджеткэ, 23 мөл. солк. республикатааҕы, 4 мөл. 870 тыһ. солк. федеральнай бюджеткэ. Квартира иһин

төлөбүргэ 18 мөл. солк. өгө оҥоһуллуохтаабыттан 17 мөл. 920 тыһ. солк. төлөммүт, онон бырыһыан 97-үэ тэнгэспит.

Роспотребнадзор салайааччыта Л.И. Ильина иһитиннэрбитинэн тохсунньу 9-13 күннэрин устата 30 киһи тымныһан ыалдыбыт, бу эпидиобуруктан намыһах 1 «внебольничная инфекция», 2 гонорея ыарыһылар бэлиэтэммиттэр. 1 улахан киһини, 3 оҕону ыт ытырбыт.

2014 с. Нам улуунун Саха сирин норуоттарын 6-с спортивнай оонньуулары ыытыллыахтаабын физкультура, спорт уонна ыччат управлениета диэн саҥа управление

тэриллибит. Начальнигынан бу иннинэ Хамаҕатта спордун дьэтин директорынан үлэлээбит П.Г. Иванов аһаммыт.

Тохсунньу 17 күнүгэр Нам с. оҕо спортивнай оскуолатын дьэтигэр нэһиликтэр дьаһалталарыгар аналлаах баһылык Елката буолуохтаах. Тохсунньу 20 күнүгэр Нам с. А. Шестаков аатынан культура киинигэр И.Е. Винокуров сылын түмүктээһин буолуоҕа. Быйыгы сыл улууска М.К. Аммосов сылын биллэриллибитинэн улуус мунһабын сессията тохсунньу 26 күнүгэр Хатырыкка буолуоҕа.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

Билсинг: саҥа салайааччы

Ааспыт сылга Саха республикатыгар спорт уонна ыччат политикатын министерстволар

тэн Дьокуускайдааҕы тыа хаһаайыстыбатын академиятыгар үөрэммитэ. Ити кэннэ Хамаҕатта нэһиликтэр спорт саала директорынан, итиэннэ

ПАВЕЛ ИВАНОВ - САҢА УПРАВЛЕНИЕ САЛАЙААЧЧЫТА

рын холбообуттара. Ити чэрчитинэн биһиги улууспутугар икки отдели бири управление оҥордулар. Ол курдук физическэй культура, спорт уонна ыччат управлениетын салайааччытынан тохсунньу ыйтан Павел Гаврильевич Иванов аһанна.

Кини 1979 сыллаахха муус устар 5 күнүгэр Бүлүү улуунун Бөтүн нэһиликтэр төрөөбүтэ. Оскуола кэннит-

2008 с. улуус мунһабын депутатын быһыытынан үлэлээн кэллэ. 2011 сыллаахха хамаҕаттала республикатааҕы «Спорт — нэһиликтэргэ» комплекснай фестивалга бастынган бастын ааттанан 500 тыһыынчалаах грант ылбыттар. Павел Иванов спорт араас көрүнгэр оҕо эрдэбиттэн утумнаахтык дьарыктанар. Ол курдук боксага, кик-боксага кэккэ ситиһиллэрин

таһынан, 2007 с. СР гиирэҕэ спорт маастара, республика үс төгүллээх чемпиона, Россияга маастарга кандидат.

Кэргэннээх, үс оҕолоох.
М. ПЕТРОВА

Хайдах олордугут, ыаллар?

Эргэ Саҥа дьылы көрсөр дьоро киһиэҕэ «Күндүл» сынһалаҥ киинигэр мустан үлэ-үөрэх бастынгарын

суох бастаата, түмсүүлээгин көрдөрдө. Көһө сылдыр кубогунан, грамотанан, харчынан бириэмийэлэннэ. Иккис миестэни «Эрэл» (сал. Протопова П.Р.), үсүһү «Хоту» (сал.

үөрдүлэр-көттүлэр. Ырыа-тойук, үнкүү-битии үгүс киһини түмэн хойукка диэри дуорайда. «Намыһа», «Веснянка» детсад, оскуола коллективтарын, «Колосок» нуучча народнай

ХОЛОБУР БУОЛАРГА ДЬУЛУҔУОХХА

чиэстээтибит, эбэрдэ тыл эриэккэһин эттибит, алгыс тыл алыптаабын анаатыбыт.

Былырын баччаҕа нэһилик үрдүнэн түөлбөлөр куоталаһыларын тэримпит. Балаһыанһагыгар нэһилик хас биридди киһитин, оҕотун бэрээдэгиттэн саҕалаан, общественной хамсааһыннар кыттыгыларын, үөрэнээччилэр ситиһиллэрин хабаан туран дьон олоҕор-дьаһагар сыһыаннааҕы барытын киллэрбиһит. Анал хамыһыа куоталаһы кыайылыаабын быһаарда.

Түмүккэ «Чараҥ» түөлбэ (сал. Никитина Р.М.) мөккүрө

Охлопкова Т.В.) ыллылар. Ону таһынан үһүлүчү ситиһиллээх оҕолор, үлэһиттэр бэлиэтэннилэр: спортка Герасимов Саңдал, туйгун үөрэнээччи Титова Дуя, республикатааҕы бастаабыт спортивнай дьэи кэргэн Эверстовтар, «Мичээр» үнкүүһүгэ Кудрин Вася, сыл бастын ааҕааччыта М.П. Федорова, «СР үөрэх туйгуна» буолбут иитээчи Т.П. Федорова у.д.а. «Намыһа» вокальнай ансамбль салайааччыта С.В. Охлопкова «СР культура сайдытыгар үтүөлэрин иһин» анал бэлиээн наҕараадаланна. Барыта 9 киһи бастынгарынан ааттанан үөрүү өрөгөйүн биллилэр, бэлэх тутан

ырыатын ансамбллара ырыа алыгытаах доржооннорун тоҕо тардан, эбэрдэ эгэлгэ тылларын кизэргэттилэр.

Инникитин да маннык күрэхтэһилэр өссө кэнээн, тупсарыллан ытыллан иһэллэрэ буоллар, Никольскай нэһиликтэ сэргэх олохтоох, үлэни-сынһалаһы сатаан дьүөрэлээн тэринэр үтүө холобур буолуо эттибит. Ыраас, чэбдик олохтоох, үгүс саҥа тууларынан кизэргэһэн, кэнээн-тэнийэн истэрибит айар куттаах арыллан, үлэһит, үөрэхтээх үтүөлэрэ үксүү турдаллар диэн баҕа санаалаахпыт.

Т. НИКОЛЬСКАЯ

Дьэи кэргэн - иитии кыһата

Ааспыт сыл түмүгүнэн Намнааҕы ЗАГС управление-та иһитиннэрбитинэн 434 оҕо төрөөбүт, мантан 204 уол, 230

ДОЙДУ ЫАЛТАН САБАЛАНАР

кыыс. Былырынны сылтан үс уонна онтон элбэх оҕоломмут ийэҕэ «республикатааҕы ийэ хапытаала» программа үлэлиир. Манна 130 ийэ хапсыбыт. Алта уонна онтон элбэх оҕоломмут 8 ийэ эбиллибит, икки игирэ, бири үс игирэ оҕолор күн сирин көрбүттэр. Маны таһынан, саастарын ситэ илик ийэ аһсаана 5 буолбут. Улууспут ыаллара уол оҕолоннохторуна ордук Артем, Айтал, Дамир, Алексей, кыргыттарга Амелия, Саңдаара, Арина, Виолетта диэн ааттары иһгэрэллэр эбит. Онтон Юлиан, Эрхаан, Юрий уонна кыргыттарга Эльза, Янина, Элизабет диэн ааттар дэннэ ааттаммыттар.

Бири дьикти сыһыппара туһунан иһитиннэрдэххэ, аһардас 2011 сылга 89 саҥа төрөөбүт оҕо оҕо аҕатын быһаары буолбут (установление отцовства). Мантан көстөрүнэн гражд-

данскай, биитэр «гостевой» ыал буолуу үксээбитэ бэлиэтэнэр. Бу араас социальнай кыһалҕалары үөскэтигин сөп. 62 ыал арах-сыбыт, онтон 153 тапталлаах сүрэхтэр сокуонунан холбоһон

туспа ыал аатын сүкпүттэр. Холбоһуу чааһын бэлиэтээтэххэ, бу сыһыппара төһө эмэ улахан буолуон сөп. Тоҕо диэтэр үйэлэргэ сүрэхтэрин холбуур эдэр ыал дьоро күннэрин өйгө-санааҕа хаалар гына бэлиэти-эхтэрин баҕараллар. Ол иһин Наммыт нэһиликтэрин олохтоохторо пропискалаах сирдэригэр буолбакка, Дьокуускай куорат ЗАГС-атын дьэитигэр «бэргэһэлэнэллэр». Биллэн турар, биһиги ЗАГС-абыт дьэиэтэ 21 үйэҕэ ханан да эһиэттэ-эбэт. Аһардас бүтэһик икки сылга үгүс сирдэригэр көһөн үлэлиллэр, дьон үөрүүтүн үллэстэргэ усулуобуйа суох. Дьыгинэн, ханнык баҕарар дойду дьэи кэргэн биҕэ туруктаабыттан быһаччы тутулуктаах. Хас дойду, муниципалитет хас биридди дьэи кэргэн чөл олохтоох буоларыгар болҕомтогун уруохтаах.
М. ПЕТРОВА

Ыал — ыччатынан

Тохсунньу 13 күнүгэр Бартыһаан нэһиликтэр улууспутугар үгэс буолбут ыччат уонна эдэр саас эрчимэ, спорт

Москва куоракка ытыллы-быт Аан дойдутааҕы «Золотой заяц» армспорт уонна бодибилдинг турнирын кыайылыааҕа М.Д. Литвинова 2011 сыл түмүгүнэн бастын спортсмен

БАСТЫННАРГА ААТТАННЫБЫТ

кирбиэлэрин чемпионнарын Сана дьыллааҕы бала буолан ааста. Наммыт улуунун ыраас — чугас сытар дэриэбинэлэрин чулуу спортсменнарын уонна нэһиликтин туһугар үлэлиир — хамсыыр көхтөөх ыччаттары чиэстэтиллэр.

Ол курдук биһиги хатын арыылар «Лучшее муниципальное образование по работе с молодежью» номинацияны ыллыбыт. Бу номинация сыл устата ыччаты кытары бастыннык үлэлэспит муниципальнай тэриллигэ бэриллэр. Нэһиликтит баһылыга Слепцов Юрий Иннокентьевич 2011 сыл түмүгүнэн үгүс элбэх ыччат үлэтин көбүлээн уонна ыччат хамсааһынын көдүүстээхтик өйөөн «Спорка үлэлэһэр бастын баһылык» ааты ыла.

Олох моһоллорун тупсуулаах, хорсун санаалаах спортсменнарбыт Г.А. Макаров, республика уонна Нам улуунун армспорка уонна мастрестлингэ чемпиона, бочуоттаах суругунан уонна кубогунан наҕараадаланна.

аатын сүктэ. Хатын — Ары нэһиликтин спорт дьэитин директара Ф.П. Сивцев ыччаты спорка угуууга киэн үлэни ытан бочуоттаах суругунан наҕараадаланна.

П.А. Сивцев, СР хапсаҕайдаан тустууга спорт маастара, республикатааҕы «Хангалас хахайа» хапсаҕайдаан тустууга кыайылыаҕа, республикатааҕы быраатты Ноговицыннар турнирдарын кыайылыааҕа, республикатааҕы Халдеев бириһигэр турнир кыайылыааҕа, Россия көңүл тустуугун чемпионатын иһинэн ытыллыбыт хапсаҕай аһаҕас турнирын абсолютнай чемпионо, бу сыл түмүгүнэн Нам улуунун 10 бастын спортсменнарын иһигэр кириэн бочуоттаах суругунан наҕараадаланна.

Нам улуунун аҕа баһылыгы аатыттан 4 ыччат махтал суругу, 18 ыччат «Ыччат политикатын» отдельттан бочуоттаах суругу тутан үөрүү-көтүү аргыстаах, илии тутуурдаах дьэи-эбитигэр айаннаан кэлибит.

Н. ЯКОВЛЕВА, Хатын Ары

Бу — интэриэһинэй!

Ахсынны, тохсунньу ыйдарга Дьокуускай куоракка массынанан сылдырга кэккэ ыарахаттар бааллар. Бу ыйдарга күн кылгаһа, харангата, тумана, массыналар буруолара, туох да көстүбүт им балай харанганы быһынан куорат таһыгар таһыстаахха, кэм киһи сэргэхсийэр.

КЫҔЫММЫТ ЭТЭННЭ ААСТЫН

2011 сылга Дьокуускайга 65232 массына баара бэлиэтэммит. Оттон 2010 сылга 63085 массына баара. Сылга 2147 массына эбиллибит. Дьокуускайга кэлээччи-барааччы массыналары эптэххэ, ити кыараҕас уулуссаларга

сылдыры өссө кутталланар. Дьокуускай куорат уулуссаларын уопсай уһуна 234,3 км, онтон ирдэбилгэ сөп түбэһэрэ 75 бырыһыан диэбиттэр да, ахсынны, тохсунньу ыйдарга бары да ирдэбилгэ эһиэттээ-бэттэрэ буолуо. Сылга ити мас-

сыналар 33,5 тонна салгыны киртитэр эттиги таһаарбыттар, ону ким ааҕа олоҕубута буолла?

Ахсынны туманынан оргуйан, ахсым тымныта, тохсунньуга мугук тостор, олунньу омунаах дьыбардара ааста-тарына, күн көрөрө уһаан,

сир-дойду тиллиэх сибикитэ биллэн, киһи-сүөһү этэ-хаана тэнийэн, барыах-кэли-эх, үлэлиэх-хамныах баҕата күүһүрэр. Төрөөбүт дойдубут тымныта төһө да кыһарыйдар, элбэх омук тэпсилгэнэ буолуох дьону арчылаан, харыстаан турдаҕа. Кыһыммыт этэннэ аастын!

К. ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыыр бөһ.

Улуу тэрлэтэлэригэр

2011 сыл 11 ыйын түмүгүнэн Ленскэй нэһилиэккэ 555 төбө ынах сүөһү, о.и. 195 ынар ынах, 471 сылгы, о.и. 216 биз, 74 сибиинньэ, 87 көтөр итиллэн турар. Бу кэрчик кэмгэ 247 ньирэй, 160 убаһа төрөөбүт. 2010 с. 11 ыйыгар 20 ынах сүөһү, 14 сылгы, 22 сибиинньэ өлүүтэ, сүтүүтэ тахсыбыт буоллаҕына, быйыл 7 ынах сүөһү, 2 сылгы, 3 сибиинньэ араас оһолтон өлбүт, сүппүт. Арай сибиинньэлэр сыһа-халты аһагыттан сыыстаран уонна ыт тутан төннүбүттэр.

Бу нэһилиэк ветеринарнай лечеб-

ветфельдшердэр Светлана Кирилловна Аргунова уонна Луиза Лукинична Шелковникова үтүө суобастаахтык, өйдөһөн-өйөһөн, хардарыта көмөлөсүһөн, олус тапсан-табыллан үлэлиин-хамсыы сылдьаллар. Лечебница бири бастың үлэһитэ Анна Михайловна Ксенофонтова соторутааҕыта үрдээн улуус ветуправлениетын эпизоотологической этэрэтин ветбырааһынан аһааһыт. Тэрлэтэ бары үлэһиттэрэ улууска уонна ветеринарнай управление иһинэн ытыллар бары общественной тэрээһиннэргэ өрүү көхтөөхтүк кытталлар.

Үлэһиттэр бириэмэни, сылайары-

Профсоюзтар олохторуттан

Нам улуун тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзнай тэрлэтэтэ Саха сиригэр профсоюзнай хамсааһын тэрлэһиттэн үлэлиир, бири баай историялаах тэрл-

ҮЛЭҢИТ ИНТЭРИЭҢИН КӨМҮСКҮҮБҮТ

тэнэн буолар. Сэбиэскэй кэм устата тыа хаһаайыстыбатын профсоюзнай тэрлэтэлэригэр элбэх көлүөнэ профсоюзнай лидердэр үлэһит үлэлиир усулуобуйата тупсарын, бырааба тутуһуларын туһугар үлэлээн-хамсаан ааспыттарын история кэрэһэлиир. Кинилэр истэригэр Агропромышленной холбоһук оройуоннааҕы комитетыгар өр сылларга таһаарылаахтык үлэлээбит Розалия Николаевна Егорованы, Анна Яковлевна Эверстованы, совхозтар профкомнарын председателлэринэн үлэлээбит Шарапова Марина Петровна, Обутов Дмитрий Петрович, Рехлясов Егор Павлович, Сивцев Николай Иванович, Алексеев Афанасий Кириллович о.д.а. бүгүн чистээн ааттыбыт.

90-с сылларга профсоюзнай тэрлэтэлэргэ уустук кэмнэр этилэр. Совхозтар эстэннэр ыһыллы-булкуллуу кэмгэр Нам улуун агропромышленной холбоһугун профсоюзнай тэрлэтэтэ ыһыллан хаалбакка күн бүгүн дьонун-сэргэтин түмэн үлэлиир. Нам улуун тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин түмэр профсоюзнай тэрлэтэ (пред. М.В. Жиркова) Намнааҕы ветеринарнай управление, Нам улуун ТХУ, «Эрэл» ТХПК, «Намнааҕы комбикормовый субот» ААТ, «Нам» ААТ, «Тунал» ХЭТ, «Эт-Ас» ХЭТ уонна крестьянскэй хаһаайыстыбалар Ассоциациялара түмсэн профсоюз 447 чилиэннэх.

2005 с. 5-с уонна 2009 с. 6-с улуустааҕы отчүоттуур-быбардыр конференцияларга киирбит этиилэри олоххо киллэриигэ талыллыбыт састаап үлэлээн кэллэ. Ол курдук профсоюзнай тэрлэтэ оруолун үрдэтэр сыаллаах үлэ улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кытта ытыллар. Профсоюзнай тэрлэтэ улууска ытыллар бары мероприятиеларга, дьаһалларга кыттыһы ылар. Тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин түмүүгэ болҕомтотун ууран үлэлиир. Профсоюзнай тэрлэтэ улуустааҕы комитета маннайгы сүһүөх тэрлэтэлэргэ тирэҕирэр. Кинилэр мистэтигэр үлэлиир коллективтарын, салалтаны кытта ыкса сибээстээхтик үлэлээһиннэригэр көмөлөһөр. Улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын, атын салаа тэрлэтэлэри, улуус муниципальнай тэрлэтиин салалтатын кытта ситимниир. Республиканскэй

таһымнаах тэрлэтэлэргэ улуус тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин интэриэһин көмүскүүр. Республиканскэй комитеттэ улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кытта сыл аайы сөбүлэһии түһэрсэр. Биридии тэрлэтэлэринэн коллективнай дуогабар-

дар үлэлиилэр. Үлэһиттэригэр үлэлэрин уонна сынныаланнарын тэрийиигэ үгэс буолбут араас өрүттээх мероприятиелар ытыллар. Ол курдук, 2005-2006-2007 сс. «Тыа хаһаайыстыбатын күннэрэ» диэн нэһиликтэринэн тэрээһиннэр ытыллыбыттар. 2005 сылтан саҕалаан тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин ыһахтара ытыллар буоллулар. Саҕа дьыллааҕы бырааһынныкка сыллааҕы үлэ түмүгэ, бастыңнары чистээһин тэрлэлэр. 2007, 2008 сс. ытыллыбыт республиканскэй «Олоҕо дойдутун туойабыт» диэн фестивалга үлэ коллективтара актыбынайдык кыттыбыттар. Ону таһынан улуус салалтатын кытта үгэскэ кубулуйбут мероприятиелары: сааскы, күһүңкү аты-эргэ дьаарбанкаларын, күүлэйи, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профессиональнай бырааһынныктарын тэрийиигэ профсоюзнай тэрлэтэ сүрүн оруолаах. Итини сэргэ 2011 с. Саха сиригэр профсоюзнай хамсааһына ананан ытыллыбыт бары салаа профсоюзтарын икки ардыларыгар ытыллыбыт уусуран самодеятельность фестивалгар, спартакиадаҕа актыбынайдык кытынныбыт.

Маннайгы сүһүөх профсоюзнай тэрлэтэлэргэ өр сылларга тэрлэтэни иилээн-саҕалаан таһаарылаахтык үлэлиир уопуттаах лидердэринэн буолаллар: Нам улуун ветеринарнай управлениетын профкомун председателэ М.Е. Федорова, «Нам» аһаҕас акционернай тэрлэтэ профкомун председателэ З.Е. Ощепкова, крестьянскэй хаһаайыстыбаларытын түмэр Ассоциация профкомун председателэ Е.И. Стручкова. Кинилэр бэйэлэрин тэрлэтэлэрин үлэһиттэрин үлэлиир, сынныанар усулуобуйаларын тэрийиигэ аһаабат кыһамныларын уураллар. Кинилэри кытта тэңнэ саҕа, эдэр, эрчимнээх лидердэригэр буолаллар: «Эт-Ас» хааччахтаммат эппиэтинэстээх тэрлэтэ профкомун председателэ В.И. Кондакова, «Эрэл» ТХПК профкомун председателэ А.Н. Колмогорова о.д.а. Үгэс сылларга туруорсубут боппуорустарбыт быһаарыллан 2010 сылтан сүөһү уонна хонну үлэһиттэрэ 80% чэпчэтиллээх санаторнай-курортнай путевканын туһанар буоллулар.

М.В. ЖИРКОВА,
Нам сэл.

ҮТҮӨКЭН ҮЛЭҢИТТЭР

элэйэри аахсыбакка, түүнкүндэ буоллун, сүөһүлээх ыаллар, хаһаайыстыбалар ыңырыларынан мистэтигэр тийэн суһал ветеринарнай көмөлөрү онороллор. Ылдьыбыт сүөһүлэрин кыһанан-мүһэнэн эмтиллэр-томтууллар. Ону таһынан сүөһү иитэр дьонго өрүү сүбэлиин-амалы, ыйанкэрдэн биэрэ сылдьаллар хаһаайыстыбаны туталларыгар, сайыннаралларыгар, сүөһүлэрин көрүүнү туп-

ницатын үлэһиттэрэ араас ырыгыны сэрэтэр санитарнай-гигиенической мероприятиелары, прививкалары, вакцинациялааһыны анал былаан быһытынан сүөһүлээх ыаллары, хаһаайыстыбалары кэрийэ сылдьан, сыл ахсын чуолкайдык, кэмгэр ытан иһэр буоланнар сыстыганнаах, ыарахан ырыгылар туруулар тахса илик, сүөһү өлүүтэ лаппа аччатыллыбыт.

Ветеринарнай лечебница улууска бастың үлэлээх тэрлэтэлэртэн биридэстэрэ буолар. Бу 5 үлэһиттээх дьонус эрээри уустук, түбүктээх үлэлээх тэрлэтэни уопуттаах, ирдэбиллээх, кизин билииллээх-көрүүлээх ветбыраас Мария Егоровна Федорова хаһыс да сылын иилээн-саҕалаан, салыан үлэлэтэ сылдьар. Мария Егоровна тустаах үлэтин таһынан улуустааҕы ветеринарнай управление үлэһиттэрин профсоюзун комитетын председателинэн 10-тан тахса сыл таһаарылаахтык, үтүө суобастаахтык үлэлиир. Коллектив чилиэннэрэ бары да уопуттаах, идэлэрин дэгиттэрдик баһылаабыт, үлэлэригэр эппиэтинэстээхтик сыһаннаһар, чачы кизин билииллээх-көрүүлээх дьоннор. Манна ветбыраас Семен Семенович Колесов,

саралларыгар олус туһалаах, көмөлөөх. «Кыһалҕалаах киһи ыңырта да тутта кэлэн көмө онороллор, сүбэлиллэр-амалыыллар. Бары олус үчүгэй, сэргэх, үлэһит, маладьыс дьоннор. Кыһамнылаах, билииллээх специалистар. Үлэлэринэн астынабыт», — диэн үгэс дьон бэйэлэрин махталларын, билиинилэрин биллэрэллэр. Бу коллектив сыраллаах үлэтин дьон-сэргэ чачы билинэр, сыана сыанабылы мээни истибэккин, ылбаккын. Үтүөкөн коллектив ытыгар үлэтэ үүмүт саҕа сылга өссө үрдүк ситиһиилэрдээх буолуохтун. Тус олохторугар, дьиз кэргэттэригэр дьолу-соргуну баҕарабыт.

И. ИВАНОВ

Чөл олох — олохпут түһэ

Сүүс сыл анараа өтүгэр саха бастакы бөлүһүгэ А.Е. Кулаковскэй-Өксөкүлээх Өлөксөй саха интеллигенциятыгар анаан арыгыттан, куһаҥан дьаллыктан аккаастанар туһунан ыңырыгы таһаарбыта. Онно бу курдук суруллубут: «Өскөтүн саха киһитэ арыгы, табах курдук куһаҥан дьаллыкка ыллардаҕына, өйүн-санаатын сүүйтэрдэҕинэ, норуот быһытынан эстиэн сөп. Куһаҥан дьаллык содулугар үөрэх, үлэ, сайдыы харгыстаныа, тохто, саҕалыыр дьыалалар, дьаһаллар инникитэ суох буолуохтара — ол кэнчээри ыччакка олус улахан охсууну онорору.»

Ол кэмтэн 100 сыл ааста. Чөл, бигэ туруктаах олох иһин ыччат, оскуола оҕолоро ылсан, кэскиллээх дьыалаҕа бэйэлэрин кылааттарын уурдулар. Ол курдук биһиги оскуолабытыгар «Чөл олох нэдиэлэтэ» буолан ааста. Нэдиэлэ чэрчитинэн кэчкэ тэрээһиннэр ытыллылар.

Кылаастар икки ардыларыгар сахалыы КВН-на 5-с кылаастан 11 кылааска диэри оҕолор бары көхтөөх кыттыһыны ылылар. Бу тэрээһин сүрүн темата «Чөл олох — олох ирдэбилэ». Араас күлүүлээх миниатюралар, үңкүү- битии, ырыа-тойук биһиги киһэбитин кизэртэтэ. Ол курдук күрэхтэһиибит 2 түһүмэтинэн барда: 5 мүнүттээх представление уон-

на ыйытык. Уопсай түмүккэ 1 миэстэни 11 «а» кылаас хамаандата, 2-с миэстэни 11 «б» ылылар, 3-с бочуоттаах миэстэҕэ 9-с кылаас оҕолоро тигистилэр.

Алын сүһүөх кылаас оҕолоругар «Чөл олох — доруобуйа төрдө» диэн представлениелар күрэхтэрэ буолла. Кылаастар бары наһаа эппиэтинэстээхтик бэлэмнэм-

ОЛОХ ИРДЭБИЛЭ УОННА ДОРУОБУЙА ТӨРДӨ

миттэр. «Отой улахан дьон курдук тутталлар-хапталлар, наһаа да үчүгэйдик нууччалыы саҕараллар эбит», — диэн улахан кылаас оҕолоро сэргээтилэр. Ол эрэн хас биридии күрэххэ кыайылаах, кыайтарылаах баар. 3 кылаас коллектива «Как медведь трубку нашел» представлениетынан кыайда, 2-с миэстэҕэ 1 «б» кылаас «Колобок» диэн остуруулан тигистэ, оттон 3-с миэстэни 4 кылаас ылла.

Нэдиэлэбит саамай улахан тэрээһининэн «Основные аспекты здорового образа жизни» диэн темалаах улуустааҕы «Инникигэ хардыы» бастакытын ытылыһына. Бу тэрээһини 1 Хомустаах орто оскуолатын уонна физкультура уонна спорт института буолан үрдүк таһымнаахтык ытыллар. Институттан 8 бэрэстэбиитэл кэлэн эксперт уонна тэрийээччи быһытынан үлэлээтилэр.

Конференциябыт 3 секциянан үлэлээтэ. Бастакы секция — «Здоровый образ жизни», икки секция — «Этнопедагогические аспекты физического воспитания», үһүс секция — «Основы безопасности жизнедеятельности». Конференцияга барыта 38 оҕо кытынна: Үөдэй орто оскуолатыттан 2, Модуттан 2, Хатын Арыгыттан 3, Нам

2 №-дээх орто оскуолатыттан 7, Нам 1 №-дээх оскуолатыттан 2, Хатырыктан 2, 1 Хомустаах орто оскуолатыттан 17 оҕо.

Конференция түмүгүнэн: 1 секцияҕа 1 миэстэ — Жиркова Тая (1 Хомустаах), 2 миэстэ — Колтовской К., Скрябин М. (Үөдэй), 3 миэстэ — Олесова Алена (1 Хомустаах). 2-с секцияҕа 1 миэстэ — Тараринова Айыына (1 Хомустаах), 2 миэстэ — Алексеева Маша (Модут), 3 миэстэ — Слепцова Мотя («Сайдыы» киин). 3-с секцияҕа 1 миэстэ — Долгунова Айгуль (1 Хомустаах), 2 миэстэ — Винокуров Айсен (Хатын Арыгы), 3 миэстэ — Новгородова Василина (1 Хомустаах), мань таһынан Муксунов Никита, Олесов Дима, Жирков Тимур (бары 1 хомустаахтар), Попова Виленна (Нам 1 №-дээх оскуолатын), Готовцева Наташа (Нам 2 №-дээх оскуолатын) биһирэбил грамоталарынан

бэлэтиэннилэр. Манньк конференцияттан киһи наһаа элбэҕи туһанар. Бэйэҥ эрэ суруйбут бырайыаккын кэпсээбэккин, атын оҕолор үлэлэрин истэн үгүһү ылынаһын. Ол иһин билин-көрүүн, өйүн-санаан да уларыттар. Саҕаны, уратыны, дыктини ырыһалаан көрөргө үөрэнэҕин. Манньк конференция өссө элбэхтик, хас сылын аайы ытыллар буоллар олус үчүгэй буолуо этэ.

Оскуолабыт иһинэн «Өбүгэ оонньуулар» улахан кылаас оҕолоругар ытылыһына. Тутум эргиир, кууллаах сүүрүү, мас тардыһыы, хабылык, хаамыска, «үс төгүл үс» оонньууларга кииристилэр. Ол курдук 1 миэстэни 11 «б» кылаас үөрэнээччитэ Антонов Коля ылла. 2 миэстэ Иванов Яша, 10 кылаас үөрэнээччитэ, 3 миэстэ Петров Артур, 9 кылаас үөрэнээччитэ буолдулар. Ону тэнэ анал аакка тигистилэр: «Кэскиллээх Боотур» — Сивцев Ньургун (8 кылаас), «Кыайыҕа дьулуруун иһин» — Лиханов Дьулус (9 кылаас).

Түмүкпэр этиэм этэ: ыччат, өйдөһөтөйдөн! Арыгы, табах дьаллыгыттан аккаастанын! Арыгы, табах оннугар классик суруйааччыларбыт кинигэлэрин ааһын, билиитэ-көрүүтэ сомсун, кинигэни үтүө сүбэһит онгостун!

Айыына ТАТАРИНОВА, «Чөлбон» корпорация чилиэнэ, 1 Хомустаах

Саха сатаабатаа суох...

Сэттиньи 10 күнүгэр Саха республикатын эргиннэ — промышленнока палатата уонна урбаан министерствота олохтоох онорон таһаарааччыларга анаан тэрийэн ыһыт «Саха сирин 100 бастын табаара-2011 с.» (региональной) уонна «Россия 100 бастын табаара» (федеральной) күрүстэрэ түмүктэннэ. Быйыл республика 23 улууһуттан 109 тэрилтэ уонна аччыгыһы бизнеска үлэтир биридиэлээн дьон кыттыбыттарыттан 9 тэрилтэ уонна биридиэлээн кыайылаахтар ааттаннылар. Ол курдук, «Золото Якутии» ОАО тэрилтэ уустара «Мисс Якутия-2011» кыайылаахтар анаан онорбут «Дольче Вита» колледжара, «Драгоценности Якутии» ООО уустара сэли муһуттан чочуйбут «Балыксыт» скульптуралара, уран тарбахтаах Тимофеев А.П. 925 пробалаах үрүн көмүстөн «Сүктөр кыыс симэ» киэргэлэ, хомус ууһа Готовцев И.Н. — Хоһуун Уус онорбут хомустара, «Чороон Даймонд» ООО тэрилтэ кыраҕы характаахтара кырыылаабыт КР-52 расесс (кээмэйэ) 400-200 алмаана о.д.а. «Саха сирин бастын табаара-2011 с.» уонна «Россия 100 бастын табаара» күрүс кыайылаахтарынан буоллулар. Бу бастыгнан бастын онорон таһаарааччылар күрүстэрэ 5 сыл тохтоон баран быйылгыттан сөргүтүлүннэ. СР эргиннэ — промышленнока палататын президентэ В.М. Членов 9 кыайылаах федеральной таһымна тахсыбыттарынан, Россия чулууттан чулуу онорон таһаарааччытын ахсааныгар киирбиттэринэн ээрдэлээтэ, уоскуйан хаалбакка, өссө сайдан, айан-тутан үлэтиллэригэр ынырда. Күрүс кыайылаахтара таһымнара өссө үрдээн, сананы, туһалаабы айан дьонго-сэргэргэ элбэгэн таргатааларын үксэтээтэ, санаттан сана суолу тобулан, тохтоон хаалбакка үлэли туруохтары эрэннэрдилэр.

Хоһуун Уус — Иннокентий Никитич Готовцев — норуот үөрэбириитин туйгуна, методист учуутал, Нам улууһун бочуоттаах олохтоо, хомус оноруугутар норуот маастара, СР президентэ Е.А. Борисов ыйаабынан төрүт культурада уонна искусствода киллэрбит кылаатын иһин «Гранд-данская килбион» дьарыкка бэлэ хайаайына, ситиһитинэн уоскуйан хаалбат, өрүүтүн сананы көрдүүр, айар хомус ууһа.

И.Н. Готовцев 40 сыл устата хомус оноруутунан дьарыктанар, хомус тас көстүүтүн, дүүрүһүгэр тыаһын тупсаран онорооччу, таргатааччы хоһуун уус. Хас биридди хомус тас көстүүтэ хатыламат кэрэ буолуохтаах, уус тугу кэспирэ хомус тас көрүгэр көстө сылдыахтаах. Бу олову, тулаһы эйгэни өркөн өйүнэн анааран, хас биридди хомуска тыын уган туспа тыастаан, суоллаан биэри.

Хомус аан дойдутаагы түмэнигэр И. Готовцев үлэтигэр аналлаах туспа көрдөрүү быстапка баар. Түмэнигэ кини 40 сыл устата онорбут, чочуйбут хомустара көрдөрүүгэ тураллар. Биир уһулучу хомуһунан «Эбэм хомуһа» дьин, И. Готовцев күнгэ тэннээх доҕоро, оворлорон күн күбэй ийэлэрэ Матрена Алексеевна эбээтин хомуһа буолар. Удурбай хахтаах, хомус сыһааһар харысхал, үүнүүсайдьы бэлиэлэрэ түспүт 200 сыллаагыта саха ууһа охсубут хомуһа. Дьэ, бу ымыылаах хомус. Дьэ кэргэни, оворлору, сиэннэри араһаччылы, арчылы сыйдыр көлүнэттэн көлүнээбэ бэриллэн испит харысхал — ымыы хомус.

Аан дойдуну норуоттарын хомуһун түмэни салайааччыта Н. Шишигин «урууга кийит кыыска хомуһу бэлэхтиэбин...» диэбитэ туспа иһирэх кэспэтини көлүлөн сөп. Хомус тас көрүгүнэн «көбүөр» ойуу. Көбүөр саха итэҕэлигэр «ийиэхсит» бэлиэтэ. Ийиэхсит таптаһар эдэр дьону сүрэхтэрин холбуур, ыал онорор Айыы. Хомус тылыгар икки өттүттэн холбоһор икки иэһи сыһаахтар — эр киһи уонна дьахтар куттара холбоһон бири бүтүн кут «көбүөр» буолаллар.

Олоххо толору буолар бэлиэтэ. Көбүөр аны тыллана, олоххо, таптаалга бири тылынан, өйүнэн уонна санаанан сылдыр бири аптаах хомуһун тыллана. Урууга, икки куттара холбоһон бири бүтүн

ХОҲУУН УУС

буолар дьонго хомус бэлэхтиир үгэс баар буоллун, көлүнэттэн көлүнээбэ харысхал — ымыы буолан бэриллэн истин. Биһилэхтээх хомус бу иһин айыллыбыта буолаарай?

Хоһуун Уус хомус дүүрүһүгэр тыаһын истэн ис-иһиттэн сөбүлээн, хомус охсорго холонон

барбыт. Үөрэтэр 5-с кылааһын оворлоругар 1970 с. сыа-сым курдук тутан И.Е. Алексеев — Хомус Уйбаан хомуска дүүһүүтүн «Мелодия» фирма устан таһаарыт грампластинкаттан уруокка холбоон иһитинэрбит. Айылба уһуктар суугуна, үрүччэ сүүрдэр сүүрээтэ, чыгычаа ырыата уонна Куйаар кистэлэн хатыламат тыһын истэн сөрү дьин сөхпүт, куттуун-сүрдүүн абылаппыт. Үөрэтэр оворлоругар хомус, хомусчуттар уонна хомус уустарын туһунан тугу билэрин, билбитин кэспир идэлэммит.

Кини 1990 с. С.И. Гоголев — Амынныкы Уус аатынан республика хомус уустарын күрүгэр кыттан «норуот маастара» ааты ылар. Онтон ыла хомус оноруутунан утумнаахтык дьарыктанан барар. Хас онорбут хомуһа элбэи кэспир кэспээннээх, ураты кэрэ көстүүлээх.

Хоһуун Уус олову кэтээн көрүүтүгэр, норуот остуоруйаларыгар, кэспээннэригэр оловуран бири хомус тула эһин дьикти онгоһуулары түмэн бири кэлим кэспээн буолан таһыллан тахсар дүүһүүтүнү онорор. Оловор доҕорун, оворлорун ийэлэрин «Алаас кыһа Мотуруона» дьин удурбайтан онгоһугар таптаабыт, кэрэхсэбит хараҕынан дыбаакы бэргэлээх, буктаах сонноох, дьэрэкээн киэргэллээх кэрэ кыыс сөбөрөтигэр хоһуйбут. Аттыгар алаас арчыһыта, кэрэ ырыалаах күөрөгэй чыгычаах этигэн хомус буолан дьирбиһээбит. Уостубат күүстээх таптала хомус буолан үйэтибит.

Саха остуоруйатын дьоруойдарын «Бэйбэрикээн сиэнэ» уонна «Мөккүөр» дьин онгоһуктара көрөбүт. «Мөккүөрүгэ» көтөр кынаттаах ыраахтаагыта компруун Хотой сымьыт үрдүгэр дьохуннаахтык көрөн-истэн оловор, аттыгар алта көтөр түмсүбүт араас дьикти куолаһынан хонкунаабыт, мөккүспүт. «Бэйбэрикээн сиэнэ» сардаана чэчик буолан көрүөхтэн кэрэтик тыллыбыт. «Көлүкэчээн» норуот ырыатыгар оловуран онгоһуллубут хомуска, удурбайтан онгоһуллубут «көлүкэчээн ини, мөһүүрчээн ини» көлүйүбэ, анар атаһар турар туруйачаан ини хомус буолан көлүйүбэ күлүгүн көрүгэ, бадалаан, чогулаан аһы турар. Норуот ырыата, остуоруйата хомус буолан хонуллан, тыһыннан көстөн кэлбит.

Быйыл бэс ыйын 24 күнүгэр 1344 хомусчут күргүөмүнэн хомуска оонньоон «Аан дойдута саамай элбэх киһилээх хомус ансамбл» ааттанан Гинес рекордун олохтоото, рекорд кинигэтигэр киирдэ. Бу ансамблга Хоһуун Уус хомуһун тардыбыт хомусчуттар элбэх этилэр, олов истэригэр мин баарым.

Бастаһынан хомус ансамбын тэрийэн хомуска күргүөмүнэн оонньоппут салайааччы быһытынан сурукка киирбитин биллибит

Дьэрэлийэр удаһан буолар. Быһа холоон 18-с үйэ бүтүүтүгэр - 19-с үйэ сагатыгар төрөөн-үөскээн ааспыт. Сэтгэ кини улууһу кэрийэн Үөһээ Дьааһыга 1809 с. эргин тийэр. Бэрт сэнэх сөбөрөлээх, хара

бэйбэриэт кыбытыылаах кыһыл сукуна сонноох, солко куһаат курдугар 7-8 хара хаалаах хомуһу кыбыта анньыммыт, атын үүнэ, тэһинээ элбэх чуроаннарыннан, хоболоруан киэргэтиллибит, ингэһитигэр биридди чуроаннаах, биэс-алта арыалдыт эр дьонноох. Айаннан иһэрэ 5 биэрэтэлээх сиртэн чуроан кылыргырынан, хобо хонкунуур тыаһынан илдьит буолан иһиллэр эбит. Дьон оловор сиригэр кэлэн, балаһанга киирэн, арыалдыттарыгар хомуһу түгэтэн, бэрт хомоҕойдук бары тэннэ, 7-8 киһи хомус гардан бараллар эбит. Бу аата, кэлбит сирин, ыалын хомус күүһүнэн арчылыгыр эбит.

Хомуска итэҕэл тыһа баарын билэн, И.Е. Алексеев — Хомус Уйбаан бастагы тэрийбит хомусчуттарын ансамбын «Алгыс» дьин ааттаабыта. «Алгыс аан дойдуну тутан турар» дьин өс хоһононугар тирээрэн, хомуска алгыс күүһүн, арчы күүһүн ингээн хомуһуннаах хомуһунан, этигэн хомуһунан, ымыылаах хомуһунан түөлбөтин, Саха сирин, аан дойдуну сомоҕолоото, хомус тула араас омуктары, истэччилэри түмтэ, аан дойдуга соҕохо хомус түмэнин тэрийдэ, Саха сирин хомуһу таптааччылар Меккалар дэттэ.

Хоһуун Уус итэҕэлгэ анаабыт үлэлэрэ элбэх. Олортон «Ойуун кэлиитэ» икки хомустан уонна сэргэттэн турар композицияны ааттыаха сөп. Ойуун алгыс алгыр, эмтиир-томтуур ыалгыр кэлэн сэргэ дьөһөгөйүн оҕотун баайыт, аттыгар тобус муостаах дүгүрү турар. «Ойуун кэлиитэ» үлэни көрө туран истэн эрэ билэр абаҕабын XX-с үйэ сагатыгар эмтээн-томтоон барбыт П. Аввакумовы — Оҕо ойууну санаатыр. Бүтүгүр сайын алгыр, эмтиир ыалгыр кэлэн, кумуһун кэтэн, дүгүрүн миинэн үөһэ Аар Айыыларга тахсан түстөһүнэ, таһаа, кыһаана муус чопчунаан бүрүллэн, муһунан кылырды, тыһыннаан аһалыа, туманынан бурвайа сылдыр, таһырды сэргэбэ ата тонон титири, кырыанан бүрүллэн турар буолар үһү. Улуу өбүгэлэрибт үөскээн-төрөөн үгэс биллилэрин, үөрэхтэрин ити курдук хаалларан, биллээн бардахтара, үөрэтэ сырыттахтара.

Хоһуун Уус бири сүрүн үлэтинэн, 2000 с. онорбут «Куйаар хомуһа» буолар. Хомус нөҕүө Үрүн Аар Тойон, Бүппэт Улуу Куйаар, Аар Айылба — Айыы хаан аймаһар, Күн өркөн дьонтор (человечество) илдьиттэрин, кистэлэн кэспэллэрин сахалар айылдаттан ситиммитин сүтэрбэккэ илдьэ сылдыабыт. Бүппэт Улуу Куйаар тыһаарыгар тэгимнээхтик охсор барабаан тыһаа суох. Тохтоло суох аалса, ньирилли, дьыгыны, куугунуу турар тыас баар. Дүгүр тыһаһын санатар бүтэни тыас иһиллэр. Бары даһаны Куйаар дуораанын, Куйаар хомуһун дорвоонун истиэхпит буоллаба.

Хомус аан дойдутаагы түмэнигэр 45 дойдуттан 1342 хомус, Саха сирин, аан дойдуну бастын уустара онорбут хомустара көрдөрүүгэ тураллар. Хомуһу үөрөппит, хомуйбут Фредерик Крейн (АХШ) 595 устуука хомуһа түмэнигэ бэлэбэ сүрүн миэстэни ылар. Этитиллээх хомус уустара баар буолаахтарына хомусчуттар, хомуһу таптааччылар ахсааннара элбиэ, кэккэлэрэ кэнгиз. Хомус дүүрүһүгэр тыһаа, айылба хатыламат кэрэ көстүүтүн дүүһүгэр, нарын муусукатын хатылыгыр уонна үрдүккэ, Куйаарга көтүгэр, Куйаартан түһэр дорвононо бу барыта Аар айылбаны, Бүппэт Улуу Куйаар тыһааһымыһытан көрөн иһитинэрэр төрүт дорвоон. Ол иһин, төрүт дорвоону истээри, хомус тула элбэх киһи мустар.

ХАРЫСХАН

Дьыллар уонна дьылбалар

Мин аҕам, Колмогоров Григорий Егорович, 1917 с. тохсунньу 19 күнүгэр Нам улууһун Сииттэ нэһилигэр күн сирин көрбүтэ. Кини аҕата Колмогоров Егор Григорьевич уонна ийэтэ Сивцева Татьяна Петровна дьин орто сэнис ыал этилэр. Кинилэр 4 уол оҕолоох уонна 1 кыыстаах быр-бааччы оловорбут-

АҒАМ ТУҺУНАН ИСТИН ТЫЛЛАРЫМ

тара. Мин аҕам улахан дьин быраата 5 сыл балыс этилэр. Онон хамнаска саамай көмөта. Кини 1932 с. Саха 10 сылыгар аналлааскай пионерскай слектаатыттан кыттыыны кини граждандскай сөдү, Байкаловы уон-Дьөгүөрөби субу тучугастан көрбүтүн кэнниттэн дойдугугар атынан айаннаан эмискэ өлөн, номнуо Аҕата аһыыга саһарбат да буолан, быта эрэ үһү. Ус кыра та төгүрүччү сэрбэһэн, сукуһан тураллара хараһар хойукка дьэри субу баар дьин кэспирэ. Ол сайын аҕатыгар көмөлөһөн оттоһон баран күһүн икки обургу бырааттарын Баһылайы уонна Өлөксөйү илдьэ Намга үөрэнэ кэллэр. Ол кэлэн Хатын Арыыга оловор таайдарыгар Сивцев Михаил Петровичка оловоннор, онтон сатыы Намга оскуолаҕа сылдьан үөрэммиттэр. Ол кыһын Сииттэҕэ хаалыт кыра бырааттара уонна балтылара иккиэн утуу-субуу өлөн хаалбыттарга үһү. Аҕам онук сайын Сииттэҕэ тахсан сайылаан, кыһын Намга киирэн үөрэнэн 1936 с. Нам 7 кыл. оскуолатын бүтэрэн, Сииттэҕэ тахсан нэһилиэк сельскэй сэбиэтин секретарынан үлэтин саҕалыыр. Ол сағана Сииттэҕэ үөрэхтээх киһи соҕохо кини эрэ эбит. Ити үлэли сырыттарына 1937 сыл күһүнүгэр Намтан сельсовека «бири киһини Саха Национальной байаннай оскуолатыгар ытыгын» дьин сорудаҕа кэлэр. Оно барарга сөптөөх бэлэмнээх, үөрэхтээх киһи мин аҕам эрэ баар буолан аны куораттыгар. Инньэ гынан, 1937-39 сс. Саха Национальной байаннай оскуолатыгар үөрэммитэ. Бу үөрэнэр сылларыгар спорду сөбүлээн күүскэ дьарыктаммыт. Кылгас дистанцияҕа сүүрүүгэ, гимнастикаҕа, хайыһарга мэлдьи бастыһар ахсааннарыгар кылдыбыт.

Кини чаччы бэйэтин кыанар кини этэ. Нам таһаратын дьэитин таһыгар сытар 20 бууттаах куолакалы эр дьон мустан, көр-нар онгостон, көтөһөн көрөллөр эбит. 1939 сылтан Намга оройуон сэбиэтин инспекторынан үлэлээбитэ. Ити сылларга үлэит буолан бырааттарын Баһылайы, Өлөксөйү көрөн-харайан, таһыннаран, аһатан-сиэтэн үөрэттэрэр. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрис сағаланаатын кытта кинини, байаннай үөрэхтээх кинини, бастагы хомуруура 1941 сылга сэрисигэ ытыталлар. Онон баран иһэн Красноарскай куоракка байаннай офицерскай курска түбэһэр. Ол үөрэнэр кэмигэр перекладинара «солнце» эргитэ сылдьан илиитэ ньылбы баран тимиргэ сүрүгүн травмалаабыт. Ус күн өйдө суох сыһыт. Онолломмуга улахан бэрт буолан доруобуйатынан сыйыыллан дойдугугар төнөрбүттэр.

Ол кэлэн 1942 сылтан Намга партия райкомун инструкторынан үлэтир. Сэрис сылларыгар мобилизационнай комиссия чилиэнэ буолан, Нам бары нэһиликтэригэр атынан айаннаан тийитэлээн сэрисигэ барааччыларга бастагы байаннай үөрэҕи үөрэтэр. Этэллэригэр дьылы, нууччалыы «чоот» да дьин тылы билбэт дьону «налево», «направо», «шагом марш» дьин хамаандалары толорорго, стройунан хаамарга, саалаах приемнары онорорго у.д.а. үөрэтэр. Фронгга хайдах-туох баһаһыанна буола турарын кэспир уонна «Барыта фронт туһугар!» дьин партия лозунунан салайтаран, нэһилиэннэ фронгга көмө оноруутун бопхуруостарыгар агитатор-пропагандист быһыытынан үлэтир. Саха кэнэн, сэрис дьини билбэт сағалаата бастагы байаннай үөрэҕи дойдугугар ылбыта сэрислэһэригэр көмөлөспүтэ чаччы. Сэрис кэнниттэн Нам оройуонун райсоветын статистикака отделыгар Петухов Р.М., Замятин Т.И. кытта олус таһан улэстэбиттэрэ. Ол кэниттэн мясомолпром директорынан, оройуон баһаарынай охраннын начальнигынан, бытовкой комбинат директорынан 1972 с. пенсияҕа тахсыар дьэри үлэлээбитэ.

Пенсияҕа тахсан да баран ийэтэ төрөөбүт Хатын Арыытыгар 12 сыл кадровай булчутунан үлэлээбитэ. Күн айы сарсыарда эрдэ туран атын миинэн, эбэтэр көлүнэн барар этэ. Киһэ харанарыҕа тоһон-хатан, бултаан-алтаан эргиллэрэ. Сылга ортоһунан 200-300 андаатары, солондону, кырынааны, ардыгар саһылы бултуура. Булду булаанын мэлдьи толорор этэ. Биридэ булчуттар слеттарыгар «автомат» саа бэлэх ылан үөрэн-көтөн кэлбитэ.

Бэйэтэ ис-иһиттэн айылбаҕа сылдырын, бултуурун, балыкты-ырын олус сөбүлүүр, үөрэрэ-көтөрө, санаата көтөһүллэрэ. Милигин уонна бырааттарын Колмогоров Бээчэни, Уйбааны, Захаров Витяны, Диманы, Гошаны, Ваняны булка, балыкка үөрэтэлээбитэ, айылбаҕа харыстабыллаахтык сыһыаннаһары, сэрис-тому туһунан ирдирди.

Биридэ, 1977 сыл саас, ыам ыйын 9 күнүгэр эмий иккиэн кустуу бардыбыт. Аҕам аттаах, мин сатыы. «Бөлөһөс» дьин арыыга, чэйдий таарыһа, бири ууга ымсыран тохтоотубут. Аҕыйах моччуту быраһан баран дурда онгостон олордохпутуна, халлаан оройуттан моонньоһон үөрэ күһууран ахан туспэт ду! Ньыкыс тынан оловор көрдөхпүнэ уу үрдэ кестүбэт элбэх кус чороһон аҕай оловор. Дагдаһан, төттөрү-таары устаннаан эрдэхтэринэ аҕам «чэ, ыгыахха» дьин сибигинэйэттин кытта ытан тигинэтибит.

Мин көрдөхпүнэ кус бөһөтө ардах курдук саккыраата. «Автомат» саа ботуруона бүппүтүн кэннэ ойон туран көрбүтүм — кус бөһө туора-маары даһа сатыыр, устар. Ботуруон укта охсон «хойбулллары» хамсаабат буолуохтарыгар дьылы ыттыбыт. Хомуйан ылан аахпыһыт — 17 кус! Оччо бултуһун баран салгыы ханна бара туруохпутуй, дьэитин быстыбыт. Дьэитигэр кэлбиһит дьоммут үөрүү, соһуйуу бөһө буоллулар. Хор, аҕам оннук «байанайдаах» булчут этэ.

Аҕам, Киргизляй, итини таһынан үчүгэй куоластаах тойкустэ, маһы хаамтарбат эрэ уран тарбахтаах дөгитигэр уус этэ. Кини бэйэтэ тутан-хабан, устурууһаан, ыпсаран онорбут иһит уураһа ыскааба, танас ыйыыр шифоньера, дьыбаана, былыргы муһуннаах хомуота билигин даһаны биһиги дьэит кэрэ киэргэлэ буолан тураллар. Кини сыралаах үлэтэ үрдүктүк сыаналанан элбэх мэтээллэринэн нағараадаламмыта, «Нам улууһун Ытык киһитэ» бочуоттаах ааты ылбыта. Аҕам, Григорий Егорович Колмогоров, төрөөбүт Намын сиригэр оловор үлэлээн-хамсаан ааспыт дьонун туоһута буолан, бэйэтэ иллээн-сағалаан туттарбыт «Быткомбинатын» дьэитэ Нам селотун киһинигэр турар. Кини оловорбут дьохуннаах, үтүөкөн оловун 2 оҕото, 6 сиэнэ, 12 хос сиэнэ салгыыллар.

Уола Григорий КОЛМОГОРОВ

(Төлбүрдээх төрүөккэ бэчээттэннэ)

ЫҤЫРЭХ ТЫПТАР

Күндүтүк саныыр, таптыыр ийэбитин, эбээбитин, үлэ ветеранын, өр сүл энкилэ суох бэринилээхтик Намнаабы ветеринарнай управлениеҕа үлэлээбит, билигин бочуоттаах сынныаланна олорор **КЫЧКИНА АКСИНИЯ ПАВЛОВНА** 65 сааскын томточчу туолар үөрүүлээх күнүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран итигитик-истингик эбэрдэлибит!

Күндү киһибит, барыбыт туһугар уҕараабат сыран, кыһамнын, уостубат тапталын, сүбөн-аман, тирэх-өйбүл буоларын иһин мунура суох барҕа махталбытын тиздэбит. Эн биһигини иитэн, үөрэттэрэн, атахпытгар туруоран киһи-хара онорбуккар сүгүрүйэбит. Күн-дьыл өксүнүн билбэккэ, ыалдьар-кырдыар диэни аахсыбакка билигини курдук күлэ-үөрө, олох үөһүгэр иннин диэки биһиги тапталбытынан кынаттанан баран ис! Баарабыт кытаанах доруобуйаны, өссө да уһун, дьоллоох олобу. Санаабыт санаан сандаардын, баҕарбыт баҕан барыта туюлду.

Э.к. кыһын, сиэнин, балтын дьэ кэргэттэрэ, быраатын, аймахтарын

Тапталлаах кэргэммин, ийэбитин, эбээбитин **КЫЧКИНА ЛИДИЯ ТИМОФЕЕВНА** 65 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ күнүнэн, үөрүүлээх үбүлүөйүнэн итигитик-истингик эбэрдэлибит!

Дьонун-мааны киһибитигэр баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьибэр-уоккар эйэлээх уһун олобу, үгүмэн үгүс үөрүүнү. Оҕолорун, сиэнэрин тустарыгар ахсаабат кыһамнын, өйбүлүн, сүбөн-аман иһин мунура суох таптыбыт! Дьэ кэргэнгэр үтүө сүбэһит, күүс-көмө буоларын иһин диригник махтанарбыт. Кырдыары-ыалдыары билиммэккэ чэгиэн-чэбдик сырыт, чугас дьонун тапталларыгар, махталларыгар угуттанан уһундук, дьоллоохтук олорорго баҕарабыт.

Кэргэнин Павел Павлович, уолаттарын, кийиттэрин, сиэнэрин уонна аймахтарын Кычкинар

ГРАФИК ПРИЕМА ГРАЖДАН регистрационно-экзаменационного пункта ОГИБДД ММО МВД РФ «Намский»

Понедельник
9.00-13.00 — 14.00-15.00 — Прием документов у физических лиц на регистрацию АМТС; 15.00-18.00 — Обработка документов; 17.00-18.00 — Выдача документов

Вторник
9.00-13.00 — 14.00-15.00 — Прием документов у физических лиц на регистрацию АМТС; 15.00-18.00 — Обработка документов; 17.00-18.00 — Выдача документов

Среда
9.00-13.00 — Прием документов на оформление водительских удостоверений и прием квалификационного экзамена на знание ПДД; 14.00-17.00 — Прием практического экзамена по ПДД (автодром); 17.00-18.00 — Выдача документов

Четверг ПРИЕМА НЕТ

Пятница
9.00-13.00 — 14.00-15.00 — Прием документов у юридических лиц на регистрацию АМТС; 15.00-18.00 — Обработка документов; 17.00-18.00 — Выдача документов

Суббота
9.00-11.00 — Прием документов на регистрацию АМТС; 11.00-12.00 — Обработка материалов; 12.00-13.00 — Выдача документов

Начальник ОГИБДД ММО МВД РФ «Намский», капитан полиции В.А. АРТУНОВ

Считать недействительным утерянный паспорт серии 9810 № 279222, выданный 16.08.2010 г. Намским ОВД на имя Соловьева Сергея Сергеевича

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги тапталлаах ийэбит, эбээбит, эдьийбит, балтыбыт, кэргэним Протопопова Варвара Егоровна уһун, ыарахан ыарыттан ахсынны 9 күнүгэр 73 сааһын туолан олохтон туораата.

Кини Амма улууһун Бологур нэһилиэгэр 1938 с. сэттиньи 20 күнүгэр колхуостаах кэргэнгэ төрөөбүтэ. Ово сааһа сэрри ыаркэмнэригэр ааспыта. Ас-үөл кырыымчык кэмизгэр үөскээбит буолан ыарыһах этэ. 1964 с. Дьокуускай куоракка 2 сыллаах бухгалтерскай курсу бүтэрэн биер сыл Нам улуунун Ленин аатынан колхуоска, онтон 6 сыл Амма улуунугар промкомбинатка уонна райпога үлэлээбитэ. Кини 1963 с. ыал буолан бастаах оҕотун 1964 с. от ыйыгар кыһа Саргыны төрөппүтэ, онтон кэлин Гоша, Коля диэн уолаттарын төрөппүтэ. Төрөөбүт дойдутун курдук саныыр Намын улуунугар 1972 с. олунньу ыйтан олохтон тинэх күннэригэр диэри 39 сыл устата олордо. Кэлиэбиттэн Нам райпугар 20 сыл үлэлээн 1992 с. пенсияга тахсыбыта. Бу көм устата 5 сыл ыскылаакка кыладыап-сыгынан, 15 сыл устата рядовой бухгалтерынан сэмэйдик үлэлээбитэ. Пенсияга тахсан баран таптыыр 4 сиэнин көрсөн, кинилэри барыларын улаатыннарыста, саамый кыра сиэнэ кыыс оскуолаҕа үөрэтэр, оттон 3 уол сийтэрэ студэннар. Таптыыр кэргэнинэн 48 сыл устата дьоллоохтук, бэйэлэрин кыахтарынан үлэлээн-хамсаан, орто ыал кэккэтинэн этэнгэ олонор кэллилэр. Варвара Егоровна сэмэй майгытынан дьонго-сэргэҕэ улаханник апаратыттанар этэ. Кини оҕолорун, сиэнэрин дьонго үтүө сыһыаннаах буоларга, үчүгэйдик үөрэнэргэ уонна үчүгэй таһаарылаах үлэһит буолар туһугар кыһанан үлэлииргэ үөрэтэр, сүбэлиир этэ.

Варвара Егоровна 20 сыл үлэлээбит Намын райпугун салалтата кини үлэтин араас кэмнэргэ сөпкө сыаналаан бириэмийэлэринэн, грамоталарынан элбэхтик бэлитээбиттэрэ. Маны таһынан киниэхэ коммунистическай үлэ ударнигын, потребительскай кооперация туйгуна үрдүк ааттарын биэрбиттэрэ, үлэ ветерана мэтээлинэн, потребительскай кооперацияга энкилэ суох үлэтин иһин знагынан наҕараадалааммыта. Доворум, ийэбит, эбээбит сырдык мөссүөнэ биһиги өйбүтүгэр-санаабытыгар өрүү тыыннаах буолуо.

Күндү кэргэним, ийэбит, эбээбит олохун уһата сатыырга көмөлөспүт бары мөдүлэһиттэргэ, кинини тинэх суолугар атаарарытыгар кутурбаммытын тэнгэ үллэстибит, материальнай-моральнай көмөнү онорбут, бары үлэтигэр көмөлөспүт бары аймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар, тэрилтэлэргэ улахан махталбытын биллэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэнэрэ, кийиттэ

БИЛЛЭРИИЛЭР

УВАЖАЕМЫЕ УЧАСТНИКИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ!

На официальном интернет-сайте УГИБДД МВД по РС(Я) www.14.qibdd.ru предоставляются государственные услуги в электронном виде:

- предварительная запись на регистрацию автомототранспортных средств;
- предварительная запись на проведение государственного технического осмотра;
- предварительная запись на замену водительского удостоверения.

Для того, чтобы воспользоваться услугой предварительной записи, вам необходимо:

1. Зарегистрироваться в «личном кабинете» на сайте www.14.qibdd.ru
2. Активировать свою учетную запись.
3. Подать заявку на получение желаемой государственной услуги в разделе «Предоставление государственных услуг». Подать такую же вы можете на едином портале государственных услуг www.qosusluqi.ru

Дополнительную информацию можно получить по телефону: **41-7-70, 36-08-52, 35-06-06, 36-19-28, 36-30-77.**

ГАИ Намского улуса

Согласно Календарному плану мероприятий по подготовке и проведению выборов Президента Российской Федерации, утвержденному Намской ТИК решением № 11-4/2 от 10.01.2012 г., Территориальная избирательная комиссия с 19 января по 02 февраля 2012 г. принимает предложения от политических партий, общественных объединений, общих собраний населения, трудовых коллективов по выдвижению кандидатур в состав участковых избирательных комиссий населе.

Председатель ТИК С.Д. КОБЯКОВА

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ НАМСКОГО УЛУСА!

Организация «Чистая вода» объявляет новодные скидки на диспенсеры (кулеры). Рассрочка. Всегда в наличии Чистая вода, помпы механические. Доставка. **Наш адрес: с Аппаны, ул. Лена, 16.** Режим работы: с 8.00 до 20.00 ч. Без обеда и выходных.

Работаем по безналичному и наличному расчету.

Тел. 89143001170 и 23-3-21 «ЧИСТАЯ ВОДА — ЗАЛОГ ЗДОРОВЬЯ»

Намская центральная баня работает по прежнему режиму — с четверга по воскресенье. Цена билета в будние дни — 130 руб. (взросл.), 70 руб. (детск.), 80 руб. (ветераны) ВОВ и тыла, инвалиды I, II гр.), 35 руб. (дошк.), в выходные дни — 150 руб. (взросл.), 75 (детск.), 100 руб. (ветераны, инвалиды), 35 руб. (дошк.).

Тел. 89243660697

Сварочные услуги. Сварка авто (кузов, рама). Гарантия. **Тел. 89248684975, дом. 26-3-81**

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону **42-9-48, 89243660623, 89141077316.**

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок. **ИП «Замятин А.Т.»**

Эмис убаһа этэ атыыланар, киһилэтэ — 300 солк. иһэ — 6 тыһ. солк.

Тел. 89248784051

Услуги грузовой иномарки по селу, по городу.

Тел. 89081160270, 89243661967

Таптыыр уолум, убайбыт, таайбыт, аҕабыт, Партизан олохтооҕо, инбэлииттэр обществоларын, «Дьурул» н/а актыбынай чилиэнэ		АЗАРОВ Дмитрий Дмитриевич
уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытын аймахтарбытыгар, билэр дьонноругар, табаарыстарыгар диригник курутууһун туран иһитинэрэбит.		Ийэтэ, бииргэ төрөөбүттэрэ, оҕолоро
Күндү таптыыр аҕабыт, эһээбит, «Дьурул» н/а, инбэлииттэр обществоларын актыбынай чилиэнэ		АЗАРОВ Дмитрий Дмитриевич
уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн туораабытын дириг кутурбаммытын тиздэбит. Оҕолоро, кийиттэрэ, күтүөттэрэ, сиэнэрэ		Коллектив м-на «Радуга» выражает глубокое соболезнование своей жене и подруге Азаровой Александре Васильевне, ее близким и родным в связи с утратой после тяжелой болезни родного брата
Таптыыр уолум, убайбыт, таайбыт, Партизан олохтооҕо, «Дьурул» народный ансамбль, инбэлииттэр обществоларын актыбынай чилиэнэ, элбэх оҕо амарах аҕата, эһээтэ		АЗАРОВА Дмитрия Дмитриевича. Коллектив м-на «Радуга»
уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан оҕолоругар, сиэнэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.		Нам улуунун Партизан орто оскуолатыгар үөрэммит, үлэлээбит, педагогическай үлэ ветераныгар Николаева Гризаиды Михайловна, улуустаагы үөрэх управлениетын методическай киинин начальнигар Никитина Мария Михайловна, Автодорожнойга үлэлиир Колесов Николай Михайловичка кийилэр таптыыр балтылар, эдьийдэрэ, Горнай улуунун Мытаах нэһилиэгэр өр сылларга фельдшеринэн үлэлээбит, доруобуйа харыстабылын туйгуна ПАВЛОВА (КОЛЕСОВА) Матрена Михайловна
Бииргэ үөрэммит доборбутугар Азарова Любага таптыыр аҕата		уһун, ыарахан ыарыттан эдэр сааһыгар күн сириттэн барбытынан чугас аймахтарыгар, оҕо сааһын доботторугар дириг кутурбаммытын тиздэбит.
уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Партизан орто оскуолатын 2000 с. выпуһа, учуула Шаралова М.Д.		Партизантан аймахтаргыт Константиноттар, Колесовтар
Партизан нэһилиэгин олохтооҕо, II группалаах инбэлиит, «Дьурул» н/а чилиэнэ		Бииргэ үлэлээбит ветеран учууталбытыгар Николаева Гризаиды Михайловна, улуустаагы үөрэх управлениетын МИЦ салайааччытыгар Никитина Мария Михайловна, оскуолабыт учууталыгар Алексеева Тура Алексеевна тапталлаах балтылар, эдьийдэрэ, Горнай улуунун олохтооҕо, доруобуйа харыстабылын ветерана ПАВЛОВА Матрена Михайловна
уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан ийэтигэр Азарова Мария Васильевна, бииргэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, сиэнэригэр, чугас аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Партизан нэһилиэгин «Хомус» киинин «Дьурул» н/а		ыарахан ыарыттан елен туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. 1 Хомуустаах орто оскуолатын коллектива
Выражаем глубокое соболезнование родным и близким		Тапталлаах кэргэним, аҕабыт, эһээбит, үлэ ветерана, Нам улуунун 2 Хомуустаах нэһилиэгин Буйуйнуттан төрүттээх, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо
АЗАРОВА Дмитрия Дмитриевича.		КОНСТАНТИНОВ Егор Егорович
Дмитрий Дмитриевич останется в нашей памяти как добросердечный, отзывчивый человек. Как человек с активной жизненной позицией. Постоянный участник социокультурных и спортивных мероприятий. Победитель и призер республиканских соревнований, фестивалей художественной самодеятельности. Как отличный собеседник и товарищ.		б.д. тохсунньу 7 күнүгэр ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан диригник курутууһун туран бары бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар, челиэннэхтэригэр, билэр дьонугар иһитинэрэбит. Кэргэнэ, оҕолоро, күтүөттэрэ, кийиттэрэ, сиэнэрэ
Намское общество слепых		Күндү бырааппытыгар, убайытыгар, «Ленский нэһилиэк» МТ спортиструкторыгар Яковлев И.В., кийилиттигэр, улуустаагы үөрэх управлениетын кыл. экономийыгар Надежда Егоровна, оҕолоро күндү киһилэрэ, эһээлэрэ КОНСТАНТИНОВ Егор Егорович
Күндүтүк саныыр, убаастыыр дьоммутугар Шураба, Настяга, Таняга, кинилэр дьэ кэргэттэригэр, ийэлэригэр Мария Васильевна, бииргэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, сиэнэригэр тапталлаахубайдарга, уоллара, аҕалара, эһээлэрэ		ыарахан ыарыттан күн сириттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. 3.А. Слепцова дьэ кэргэттэрэ
уһун, ыарахан ыарыттан ыалдыан олохтон барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үллэстэбит. Москвитин Василий Васильевич уонна кини оҕолоро, сиэнэрэ		Партизан нэһилиэгин олохтооҕо, ытгытыгар санаспыттар Нина Ивановна, оҕолоругар, күтүөттэригэр, сиэнэригэр кэргэнэ, аҕалара, эһээлэрэ, улахан ыал аҕата, убайыт КОНСТАНТИНОВ Егор Егорович
Оскуолаҕа бииргэ үөрэммит доборбут, Партизан олохтооҕо, элбэх оҕо тапталлаах аҕата, эһээтэ		уһундук ыалдыан бу олохтон елен туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. 2 Хомуустаахтан Константинов П.Е., Максимова М.И., Егоровтар, Намтан Егорова Е.И., Константинов И.Е. дьэ кэргэттэрэ
уһун, ыарахан ыарыттан б.д. тохсунньу 13 күнүгэр олохтон барбытынан оҕолоругар, сиэнэригэр, чугас аймах дьонугар дириг кутурбаммытын тиздэбит. 1973 с. 1 Хомуустаах оскуолатын бүтэрбит выпустар		Бииргэ үлэлээбит дьүөгэбитигэр Колесова Нина Ивановна таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһээлэрэ КОНСТАНТИНОВ Егор Егорович
Партизан нэһилиэгин олохтооҕо, Герой-ийэ, тыыл, үлэ ветерана Мария Васильевна Азарова, оҕолоругар, сиэнэригэр, чугас аймахтарыгар, дьонноругар тапталлаах оҕото, убайдарга, аҕалара, эһээлэрэ, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо		ыарахан ыарыттан ыалдыан елбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үллэстэбит. Дьүөгэлэрин 3. Слепцова, О. Романова, П. Иванова, Л. Сысолятина
ыарахан ыарыттан олохтон туораабытыгар Партизан нэһилиэгин дьаһалтата, депутаттар сөбүөттэрэ, олохтоох кырдаастар уонна инбэлииттэр обществолара дириг кутурбаммытын тиздэбит.		Күндүтүк саныыр дьоммутугар Дмитрий Петрович, Мария Михайловна тапталлаах кыыстар КЫЧКИНА Саргылана Дмитриевна
Бииргэ үөскээбит, үөрэммит доборбутугар Азаров Коляга уонна кини дьэ кэргэнигэр таптыыр аҕалара, эһээлэрэ, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо		ыарахан ыарыттан ыалдыан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Марфа Васильевна, Каин Прокопьевич Окочешниковтар, Афанасьева Т.Я.
уһун, ыарахан ыарыттан ыалдыан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Новгородовтар, Зыряновтар, Олесовтар, Бурнашевтар, Винокуровтар, Черниковтар, Слепцовтар, Кривошапкина, Турантаев		Педагогическай наука докторыгар, профессор Мария Михайловна, олобун аргыһыгар Дмитрий Петрович Прокопьевтарга күн сиригэр кербут соботоох кыыстарга, уолларыгар тапталлаах эдьийэ КЫЧКИНА Саргылана Дмитриевна
«Дьурул» н/а актыбынай кыттыылааҕа, «Чаран» түөлбө, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо		эдэр сааһыгар соһумардык эмискэ ыалдыан барбытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Нам с. 2 №-дээх «Кустук» орто тэрлэтин коллектива
уһун, ыарахан ыарыттан елен олохтон туораабытынан ийэтигэр, үлэ, тыыл ветераныгар Азарова Мария Васильевна уонна кини дьэ кэргэттэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит. «Чаран» түөлбө олохтоохторо		1 Хомуустаах оскуолатын суопларыгар Табуанов Василий Владимировичка, кини дьэ кэргэнигэр тапталлаах эбээтэ, Таатта улуунун Ытык Күөл нэһилиэгин олохтооҕо, үлэ ветерана ТАБУАНАВНА Анна Яковлевна
Табаарыстарытыгар Мария Дмитриевна, Александр Петрович Трапезниковтарга тапталлаах убайдарга, Партизан олохтооҕо		уһун, ыарахан ыарыттан елбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиздэбит. 1 Хомуустаах орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива
ыараханник ыалдыан олохтон туораабытыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит. Муксунова Е.А., Петрова Е.С., Сметанина А.В. уонна Мальшевтар		Профком и коллектив управления Пенсионного фонда РФ по Намскому улусу выражает глубокое соболезнование Корнилову Виктору Михайловичу в связи со смертью брата КОРНИЛОВА Льюа Михайловича.
Күндү убаастыыр чугас табаарыспыт, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо		Выражаем глубокое соболезнование одно-класснице Ивановой (Корниловой) Марианне, ее детям, близким по поводу кончины горячо любимого отца, дедушки КОРНИЛОВА Льюа Михайловича. Одноклассники

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496;** бухгалтерия — **41141;** факс — **41141;** редакционной- издательскай ситим — **41332**

Тэрийэн таһаарааччы: Саха Республикатын Правительствота.

Маасабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Роскомнадзорун СР региональной управлениетыгар 2010 с. атырдьах ыйын 13 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0114.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйып. Редакцияра кирибит суруктар төннөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэдэти биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.

678380, Саха Республикага, Нам улууһа, Нам сэл., Заложная ул. 4.

E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат

РИС талылынна, таһылынна уонна бэчээттээр сыһар бэчээттэнэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис **Көҕүл сыһанан атылыһанар Индекс — 54889.** Тираһа — 2047 Бэчээккэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 17.01.2012 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 17.01.2012 с.